

ΧΑΛΑΡΩΣΗ ΛΙΤΟΤΗΤΑΣ;

2^α Ιουνίου 2013

Το τελευταίο «καλό» μαντάτο που μας φέρνουν οι άεργηδες των μέσων από την Εσπερία αφορούν την υποτιθέμενη απόφαση των Βρυξελλών, με την ανοχή του Βερολίνου, να χαλαρώσουν τα ηγία των ευρωπαϊκών κρατών – να επιτρέψουν στην Γαλλία, στην Ισπανία, στην Ιταλία να καθυστερήσουν την μείωση των δημόσιων ελλειμμάτων. Η εντύπωση που ηθελημένα καλλιεργείται είναι του στυλ: «Είδατε ότι η Ευρώπη δεν είναι δογματική; Είδατε που αν συμμορφωθούμε προς τας υποδείξεις, και η λιτότητα αποδώσει, τελικά ακόμα και η Γερμανία θα αποφασίσει να χαλαρώσει την ασφυκτική λιτότητα που επιβάλλεται στα κράτη και στις κοινωνίες μας;»

Μακάρι να ίσχυε κάτι τέτοιο. Δυστυχώς, άλλη μια φορά, η κοινή γνώμη παραπλανάται. Ούτε κατά διάνοια δεν πρόκειται για μια χαλάρωση που έρχεται να επιβραβεύσει τα κράτη που πέτυχαν τους στόχους τους καταπίνοντας το πικρό ποτήρι της λιτότητας. Σε καμία των περιπτώσεων δεν στέκει το επιχείρημα ότι η λιτότητα απέδωσε και για αυτό η Γερμανία ανέχεται τις κινήσεις του κ. Όλι Ρεν να δώσει περισσότερο χρόνο για την επίτευξη των στόχων μείωσης του ελλείμματος στις κυβερνήσεις.

Δύο είναι οι μύθοι που περιφέρονται αυτές τις ημέρες και που πρέπει να αποδομηθούν στο όνομα της αλήθειας.

Μύθος 1^{ος}: Η λιτότητα απέδωσε

Μύθος 2^{ος}: Επειδή η λιτότητα απέδωσε, η ΕΕ χαλαρώνει την λιτότητα που απαιτεί από τα κράτη-μέλη

Ας ξεκινήσουμε με τον πρώτο μύθο: Η λιτότητα απέτυχε παταγωδώς. Θυμηθείτε ότι στόχος της ήταν να δαμαστεί το χρέος της Ευρωζώνης γενικά και της Περιφέρειας ειδικότερα. Η εφαρμογή της είχε δύο αποτελέσματα. Πρώτον, μείωσε δραστικά τις δημόσιες δαπάνες. Δεύτερον, βούλιαξε την Ευρωζώνη στο σύνολό της σε μια Ύφεση που διαφορετικά δεν θα είχαμε και η οποία πήρε την μορφή κατάρρευσης στον Νότο. Έτσι, μειώθηκαν σημαντικά τα δημόσια έσοδα. Καθώς η μείωση των δημόσιων δαπανών ήταν μικρότερη, σε απόλυτες τιμές, από την μείωση των δημόσιων εσόδων, το συνολικό χρέος της Ευρωζώνης αυξήθηκε. Άρα, όπως έγραψε πιο πάνω, η λιτότητα απέτυχε στον ένα και μοναδικό της στόχο της συγκράτησης του ρυθμού αύξησης του ευρωπαϊκού δημόσιου χρέους.

Πάμε τώρα στον δεύτερο μύθο: Η ΕΕ σε καμία περίπτωση δεν χαλαρώνει την λιτότητα. Φανταστείτε ότι σας μαστιγώνω με σκοπό να τρέξετε τα 100 μέτρα σε χρόνο κάτω των 10” μέχρι το φθινόπωρο, αλλά εσείς όσο και να σας μαστιγώσω απλά δεν μπορείτε να πετύχετε αυτό τον χρόνο και, αντίθετα, οι επιδόσεις σας μειώνονται με κάθε μαστίγωμα (λόγω πόνου και εξασθένησης). Έστω τώρα ότι,

κάποια στιγμή, παρά το γεγονός ότι συνεχίζω να σας μαστιγώνω, αρχίζω να παραδέχομαι ότι δεν πρόκειται να πετύχετε τον χρόνο που σας έθεσα ως στόχο μέχρι το φθινόπωρο. Σας δίνω λοιπόν μέχρι την επόμενη άνοιξη, συνεχίζοντας παράλληλα το μαστίγωμα.

Κάτι τέτοιο συμβαίνει στην Ευρώπη με την επιβαλλόμενη λιτότητα: Η αποτυχία της λιτότητας οδηγεί Βρυξέλλες και Βερολίνο στο να παραδεχθούν ότι οι στόχοι του ελλείμματος και τους χρέους δεν πιάνονται ούτε κατά διάνοια και, κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, δίνουν παράταση στις κυβερνήσεις ενώ παράλληλα συνεχίζουν το μαστίγωμα επιμένοντας ότι τα λάθος μέσα, κάποια στιγμή, θα πρέπει να πετύχουν τον αρχικό στόχο.

Η αποθέωση της συμμαχίας ανορθολογισμού και μισανθρωπισμού καλά κρατεί. Οι ελπίδες που δημιουργούνται στην κοινή γνώμη για χαλάρωση της λιτότητας απλά εντάσσονται στην ενορχηστρωμένη προπαγάνδα με την οποία οι ιθύνοντες πασχίζουν να βαπτίσουν το κρέας ψάρι και να αναπαράγουν την εξουσία τους σπέρνοντας προσδοκίες που οι πολιτικές τους θα καταρρίψουν με μαθηματική ακρίβεια.